

УДК 37.014.3:061

Свистунова Тетяна Віталіївна,
учитель образотворчого мистецтва першої категорії,
старший вчитель Ізмаїльської гімназії №1 з початковою школою
м. Ізмаїл,
Одеська область, Україна

ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

***Анотація.** У сучасному світі, який стрімко біжить уперед, коли здійснюється духовно– моральне відродження усього суспільства, важливу роль у майже всіх процесах грає мистецтво. Всебічно розвинена особистість є надзвичайно чутливою до краси, гармонії, благородства. І своєю діяльністю вона прагне утверджувати їх. Саме на формуванні таких якостей особистості зосереджене естетичне виховання. Завдяки образотворчому мистецтву у нашого нового покоління розвивається почуття прекрасного, вміння цінувати красу людини, природи, навколишньої дійсності, естетичного смаку. У наш час мистецтво оточує нас усюди, тому важливо навчати та виховувати дітей з використанням творів мистецтва не тільки на уроках образотворчого мистецтва, а також на уроках музичного мистецтва, української та зарубіжної літератури, історії України, всесвітньої історії. Використання засобів мистецтва у навчанні школярів сприяє розвитку емоційно– образної, художньо– пізнавальної активності, розвиває інтерес до культури, традиції і обрядів українського народу та інших народів світу. Художні враження, особливо у дитинстві, дуже сильні, вони залишаються у пам'яті на все життя. Ще з раннього дитинства діти потребують бачити красу в оточенні. Тому дітей важливо навчати бачити прекрасне навколо себе, помічати гарне у світі, побуту, навчити вмінню насолоджуватися усім прекрасним, що є у житті. Естетичне виховання учнів середньої школи(5– 9 класи) засобами образотворчого мистецтва недостатньо розроблено у сучасній школі, актуальність, практична значущість цього дослідження зумовили вибір саме теми: «Естетичне виховання засобами образотворчого мистецтва». Завданням моєї роботи є розробити педагогічні умови естетичного виховання дітей за допомогою засобів образотворчого мистецтва. Залучити дітей до художньої культури, завдяки чому розширити знання з історії мистецтва. Одне з головних завдань – це довести, що естетичне виховання відіграє важливу роль у житті. Завдяки естетичному вихованню можна формувати та виховувати такі якості в особистості: естетичну свідомість, здатність сприймати і перетворювати дійсність за законами краси в усіх сферах діяльності, гуманістичні якості, здатність відчувати і розуміти красу, жити за її законами, естетичні почуття, смаки, ідеали, вміння отримувати насолоду від сприймання прекрасного в навколишній дійсності та мистецтві, потреби і здатність створювати прекрасне в житті та мистецтві на основі розвитку власних творчих здібностей, опановувати знання і практичні уміння у певному виді мистецтва.*

***Ключові слова:** духовно– моральне відродження, естетичне виховання, почуття прекрасного, естетичний смак, естетичний ідеал, естетичні почуття, естетична свідомість.*

Мистецтво у житті людини є невіддільною частиною її культури, діяльності людини. Завданням програми з образотворчого мистецтва є врахування традиції та сучасних тенденцій розвитку національної та зарубіжної образотворчої культури. Програма ґрунтується на ідеях цілісного естетичного розвитку особистості на основі свідомого розуміння поліхудожнього та полікультурного образу світу.

Завдяки урокам образотворчого мистецтва, діти володіють знаннями з національних традицій, архітектурних стилів, характеризують види образотворчого мистецтва, розпізнають їх специфіку. Діти вивчають історію мистецтва, що дозволяє їм наводити приклади декоративного та реалістичного мистецтва, розпізнавати сучасне та первісне мистецтво, характеризувати різні види та жанри художніх творів.

Естетичне виховання учнів являє собою процес як багаторічний педагогічний процес, результатом якого є формування у дітей естетичного ставлення до світу який оточує кожную людину, шанобливого ставлення до природи та її фауни, трудової діяльності людини, а також у дітей починають формуватися культурні відносини з іншими людьми.

Особливістю у процесі естетичного виховання учнів є те, щоб самі учні були творцями прекрасного, естетичного – не тільки розуміли та бачили, а також створювали навколо себе прекрасне. Для виховання

дітей дуже важливу роль відіграє саме естетичне виховання, образотворча діяльність (малювання, ліплення, аплікація), яке сприяє доброму відношенню до навколишнього світу (1986). На уроках образотворчого мистецтва вчитель створює такі умови для учнів, які дозволяють проявити емоційний відгук у дитини на яскраві кольори, приємні предмети за фактурою декоративно-прикладного мистецтва, картини, ілюстрації до різних книг.

Для того, щоб збагатити зміст образотворчої діяльності на уроках, я залучаю до спостереження за навколишньою природою в різні пори року, звертаючи таким чином увагу учнів на красу природи, викликаючи емоційні відгуки, бажання дітей передати цю красу, використовуючи саме засоби образотворчого мистецтва. Так на уроці з теми «Морська далечінь», вивчаючи один із різновидів пейзажного жанру – морський, проводжу демонстрацію картин українських художників-мариністів. Діти дізнаються, що найвідоміший український художник, Іван Айвазовський, присвятив своє життя зображенню морської стихії, створивши тисячі полотен. Учні розуміють, що море асоціюється зі свободою, життям, а також з романтикою (2005). Діти вчать сприймати усе багатство кольорів. Цілі та завдання естетичного виховання значно ширші. Якщо говорити про розуміння сутності цього виховання, то слід виходити з філософсько-антропологічної інтерпретації діяльності, яка трактується як: «людина активно проявляє суб'єктність, спрямованість у світ об'єктів та інших суб'єктів». У цьому смислому контексті у життєдіяльності людини способом її буття виступає активний перетворювальний початок.

Не треба відносити естетичне виховання дітей до естетичної свідомості, до формування здатностей учнів розуміти прекрасне. Цілі та завдання естетичного виховання значно ширші. Якщо говорити про розуміння сутності цього виховання, то слід виходити з філософсько-антропологічної інтерпретації діяльності, яка трактується як: «людина активно проявляє суб'єктність, спрямованість у світ об'єктів та інших суб'єктів». У цьому смислому контексті у життєдіяльності людини способом її буття виступає активний перетворювальний початок

Вчителю важливо направляти душевний відгук дитини від звичайного сприйняття до розуміння дитиною прекрасного, щоб формувати свою думку. Якщо приділяти цьому увагу, у дитини буде формуватися художній смак. Грамотне виховання допоможе дітям не тільки бачити прекрасне, а ще бачити красу в повсякденному житті, праці, побуті.

Можна стверджувати, що у процесі розвитку художньо-естетичних вражень у дитини починає формуватися чуттєвий, емоційний досвід (2016). Для учнів важливі знання про світ художніх цінностей, природу. Якщо діти володіють різнобічними знаннями, то вони являють собою основу широких інтересів та потреб, які простежуються протягом усього життя – людина поводить себе як особистість, яка естетично творить.

Я вважаю, що на сучасному етапі естетичного виховання учнів середньої школи методологічною основою повинна бути ідея комплексного підходу.

Хочу зазначити, що, на мою думку, естетичне виховання дитини повинно містити різні види мистецтва, які впливають на дитину, взаємодіючи між собою (відбувається тісний взаємозв'язок мистецтва на основі міжпредметного зв'язку). Естетичне виховання є вихованням засобами як мистецтва, так і дійсності, що становить органічну, невіддільну частину будь-якого виховання в цілому (2008).

У світі проведено багато досліджень, які присвячені естетичному вихованню дитини, особливе місце серед цих досліджень займає питання щодо сприйняття, оцінки та інтерпретації художніх образів у творах. Можна сказати, що це одна з актуальних галузей педагогічної науки. Психологічна сутність оцінки та сприйняття художніх творів було розглянуто у працях видатного теоретика культурно-історичного підходу до психології Л.С. Виготського. На його думку, існує безпосередній зв'язок між переживанням мистецтва, розумінням та всім перебігом нашого життя, тому мистецтво є таким важливим та близьким до кожної людини.

Такі вчені, як: Лихачов Б.Т., Котикова О.П., Карнажицька Т.В. стверджують, що молодший шкільний вік є базовим етапом естетичного виховання, бо прогалини в естетичному вихованні буде складніше заповнити у наступні роки, тому вчителю середньої школи треба приділяти особливу увагу щодо естетичного виховання. Цілісна картина навколишнього світу складається з цілого комплексу взаємовідносин дійсності та людини на основі художньо-естетичного мислення, вершиною якого є емоційно усвідомлене сприйняття мистецтва (1985).

Для того щоб учні здобували мистецтвознавчі знання, вчитель у першу чергу повинен знайомити дітей із різними жанрами творів, які відповідають віку дітей. (1989) Коли вчитель знайомить та аналізує на уроках твори мистецтва, у дітей починає формуватися свій естетичний смак, поглиблюються знання з історії мистецтва, учні дізнаються історію створення творів та їх значення у мистецтві.

Сприйняття та аналіз будь-якого твору мистецтва сприяє розвитку естетичних, мистецтвознавчих знань, діти стають більш грамотними, бо:

- коли учні знайомляться з художнім твором, вони починають будувати свою мову та аргументувати роботи, підбираючи потрібні слова;
- художні твори допомагають дітям бачити прекрасне та розвивають вміння відрізнити «високе» від «нижчого»;
- учні, вивчаючи твори мистецтва, дізнаються та вчаться відтворювати різні форми;
- дивлячись на твори видатних майстрів, діти вчаться художнім прийомам.

На уроках образотворчого мистецтва вчитель повинен добре підготуватись до уроку, враховуючи усі індивідуальні та вікові можливості учнів. Для того щоб повно розкрити зміст своєї доповіді, педагог розробляє певний план підготовки до уроку:

- вчитель обирає наочності до певної теми уроку, враховуючи вік учнів;
- готує аналізу творів завчасно до уроку;
- вчитель повинен враховувати послідовність показу та аналізу художніх творів (від простого до складного);
- вчитель складає декілька запитань для перевірки засвоєного матеріалу;

Робота вчителя на уроках образотворчого мистецтва повинна не тільки систематизувати знання про мистецтво, а також бути організованою, що містить в собі засвоєння учнями нових знань, відчуття дітьми естетичних переживань при вивченні та огляді творів мистецтва, а також отримання дітьми чуттєвого досвіду (1989). Педагогічне планування є необхідним процесом, бо вся ця робота повинна бути послідовною та системною:

- естетичне виховання взаємопов'язане з поняттям естетичні знання, естетичні судження особистості, естетична діяльність, естетичний ідеал. Все це разом розкриває зміст та сутність естетичного виховання учнів, таким чином, розширює та будує палітру;
- естетична культура передбачає у дітей сформованість естетичних умінь та знань, ідеалів, смаків, розвиток у учнів здібностей до сприймання творів мистецтва, явищ дійсності, потребу дитини вносити прекрасне у оточуючий світ, а також берегти природну красу, яка так важлива (2007).

Також головною умовою успішного розвитку художнього смаку є розвинення у дітей сприйняття та оцінки творів мистецтва.

В наш час проблема з естетичного виховання учнів у школі та формування в них естетичного смаку є однією з головних, на мою думку. Ця проблема розглядалася видатними педагогами та психологами: Лихачовим Б.Т., Сухомлинським В.А., Джолою Д.М.. На їх думку, знайомство учнів з красою в житті та мистецтві виховує розум, почуття, а також розвиває смак та фантазію.

Одними з головних методів, які допоможуть вчителю на уроках образотворчого мистецтва у естетичному вихованні та розвитку художнього смаку учнів є: показ художніх творів та їх аналіз, спостереження, метод пошукових ситуацій, пояснення головної ідеї твору, висловлення власної думки учнів щодо твору мистецтва. Використовуючи всі ці методи, дуже важливо щоб вчитель показував свої почуття, своє ставлення до мистецтва, бо це буде прикладом для дитини.

На уроках образотворчого мистецтва учні виконують різносторонню працю: ліплення, аплікація, створення орнаментів, дизайн речей, декорація. Всі ці види діяльності сприяють розвитку художнього смаку дитини. Можна виділити такі методи, які сприяють у дитини розвитку творчої діяльності та формування власного художнього смаку:

(Таблиця 1).

Методи формування свідомості	1) Розповідь вчителя(повідомлення цікавої для учня інформації, що має виховний зміст та значення); 2) Бесіда (місце має активність учнів); 3) Приклад (демонстрація зразків мистецтва як приклад); 4) Навіювання (вплив на учнів за допомогою емоційних прийомів).
Методи організації діяльності та досвіду	1) Вправа (повторення та вдосконалення дій).
Методи стимулювання	1) Заохочення вираз позитивної оцінки, схвалення за творчу роботу учнів); 2) Змагання (метод заснований на потязі учнів до гри).
Методи контролю, самоконтролю	1) Спостереження; 2) Аналіз результатів (малюнків, аплікацій).

Ефективність естетичного виховання дитини залежить від методів та форм організації навчального процесу. Методи можуть виходити за межі звичайних уроків, тобто бути цікавими, пізнавальними, привабливими, забарвленими. В організації уроку вчитель має враховувати вікові можливості дітей,

їх інтелектуальний розвиток, відповідність ілюстративного матеріалу та дотримуватися індивідуального підходу до учня. Також важливу роль відіграють принципи виховання – спеціальні положення, які створюють закономірності процесу виховання учнів, також визначають вимоги до організації та змісту методів які використовує вчитель на уроках.

Існують *основні принципи виховання*, я хочу визначити найголовніші, на мою думку:

– принцип народності – принцип, який передбачає об'єднання національних та загальнолюдських цінностей, надання національної спрямованості виховання, оволодіння та збагачення духовними багатствами свого народу: традиціями, мовою, звичаями, культурою; виховання шанобливого ставлення до національних надбань народів, що проживають на Україні;

– принцип природо відповідності – цей принцип спрямовує учнів до врахування багатогранної природи людей, їх особливості як психічні так і анатомо– фізичні;

– принцип демократичності – цей принцип забезпечує співробітництво учнів та їх вчителів, врахування думки кожної особистості у колективі, цей принцип потребує видалення авторитарного стилю виховання дітей, принцип допомагає будувати особистість як вищу соціальну та природну цінність, допомагає будувати колектив за допомогою прагнень всіх його членів та також формування вільної особистості;

– принцип гуманізації – допомагає створювати добрі умови для соціального, інтелектуального розвитку кожного з учнів, виховує у учнів глибоку повагу до інших людей, виховує у дітей почуття доброчинності, гуманізму, милосердя;

– принцип неперервності – цей принцип наголошує, що естетичне виховання є багатфакторним та багатогранним процесом, який не має обмежень ні в часі, ні в віках, бо виховання дитини триває від моменту її народження та триває впродовж усього її життя, цей принцип є важливим чинником естетичного виховання через організацію не тільки змісту навчального матеріалу. А також організацію діяльності учнів;

– принцип культури провідності – цей принцип будує міцний зв'язок естетичного виховання з культурними надбаннями народу: вивчення учнями загальнолюдських багатств у культури, особливостей ставлення національної культури та зв'язок з історією свого народу, забезпечення спадкоємності поколінь.

Отже, естетичне виховання учнів тісно взаємопов'язане з формуванням усіх граней людини. Саме у шкільному віці будуються потреба до смаків, любов до мистецтва, прокидаються у дитини творчі здібності, якими наділена кожна людина. Отож для їх розвитку потрібне грамотно побудоване виховання та навчання, що буде враховувати всі індивідуальні особливості дитини.

Метою мого дослідження є доведення, що мистецтво у житті підростаючої дитини відіграє велику роль, бо завдяки естетичному вихованню дитина розвивається як творчо так і духовно, вмє бачити прекрасне, цінувати оточуючий світ.

В сучасному світі діти мають зовсім інший художньо-естетичний досвід, який в них сформувався через вплив інформаційних ресурсів, медіа засобів, технологій. Художньо-естетичне виховання дітей середньої школи мною розглядається як процес органічний, безперервний, соціально контрольований, як процес «занурення» у соціум, за допомогою освоєння культурних засобів. (2004). Естетичне виховання – процес який орієнтує на формування естетичної поведінки та свідомості у дитини.

У вчителя образотворчого мистецтва існують важливі завдання: розвинути у дитини почуття прекрасного, відрізнити прекрасне, формування навичок, вмінь художньої діяльності, гармонійне та духовне виховання дитини.

Якщо ми не будемо приділяти потрібну увагу щодо естетичного виховання дітей, то ми не зможемо виховати всебічно гармонійно розвинуту особистість. Павло Білецький-Носенко стверджував, що педагогічне виховання повинно пронизуватися ідеями гуманізму, містити розумове, моральне, трудове та естетичне виховання.

Тому художньо-естетичне виховання дітей виступає важливою ланкою сучасного виховання (формування та процес розвитку дитини). Завдяки вихованню відбувається гармонійне становлення особистості у сучасному суспільстві: формування у дітей естетичного ставлення до навколишнього світу та суспільству.

В наш час, коли швидко розвиваються технології, які значним чином впливають на дітей, така проблема, як розвиток особистості, формування естетичних почуттів у дитини, розвиток естетичної культури в учнів є важливішим завданням виховного процесу. Як говорив Я. А. Коменський, що школа для дитини має бути «майстернею гуманності», в якій в учнів будуть розвивати естетичні почуття та риси гуманності.

Якщо дитина розвивається естетично, то у неї формується естетична поведінка та свідомість. Людина, яка естетично поводить, в її діях та поведінці ми бачимо риси прекрасного(у ставленні до людей, природи, праці та у спілкуванні з людьми). Естетичне виховання дитини є посередником між значущими цінностями: культурними та особистісними, які визначають світогляд дитини, художні інтереси, ідеали

Естетичне виховання – це вплив на дитину, систематичний та цілеспрямований. Мета цього впливу – формування та розвиток як творчої, активної особистості, так і здатність дитині оцінювати прекрасне в природі, відносинах, праці, а головне відчувати потребу та насолоду від естетичної діяльності. Естетичне виховання тісно взаємопов'язано з усіма сторонами виховання. Взаємозв'язок морального та естетичного розкривається, коли у дитини естетичні та етичні уявлення, відчуття пов'язані з позитивними переживаннями (1989).

Отже, розвиток естетичної культури становить процес цілеспрямованого розвитку дитини до правильного та повноцінного сприйняття прекрасного не тільки у мистецтві, а й у дійсності. Цей процес виробляє систему художніх уявлень дитини, її переконань та поглядів, створює задоволення від того, що є естетично цінним. У учнів виховуються уміння, прагнення творити та вносити свої елементи прекрасного у сторони буття, таким чином, боротись проти низького, а також до виявлення себе у мистецтві. В результаті дослідження, можна прийти до висновку – естетичне виховання дитини – багатогранний та не простий процес, у якому важливу роль відіграють вихователі, педагоги та найближче оточення дитини – сім'я.

Для сучасної держави та суспільства ця проблема є однією з важливіших завдань, що стоїть перед педагогами та вихователями.

При написанні роботи мною було вивчено література, куди входять підручники та наукові статті з естетичного виховання та педагогіки.

Завдяки естетичному вихованню у дитини розвиваються як творчі здібності, так і формується внутрішній світ особистості.

Слід зазначити, успіх естетичного виховання учнів середньої школи залежить від спільної діяльності, яка правильно організована педагогом. Діяльність принесе користь, якщо будуть правильно використані форми та методи організації навчального процесу – естетичного виховання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексахін, Н. (2008). Ознайомлення з культурою кольору на заняттях з образотворчого мистецтва. *Дошкільне виховання*, (3), 23.
2. Анісімова, Л. (2016). Виховання естетичної культури у школярів на основі співвідношення моделі і оригіналу. *Молодий учений*, (7.6), 10.
3. Апанасенко, О., & Потьомкін, А. (2005). *Методичний аспект творчого виховання школярів: методичний посібник*. Вид. БДПУ.
4. Арініна, Н. (2005). *Актуальні проблеми естетичного виховання*. Володимир.
5. Бех, І., & Чорна, К. (2007). Національна програма виховання дітей та учнівської молоді України. *Світ виховання*, 1(20), 23-34.
6. Борисов, Г. (1989). *Мистецтво як естетичний розвиток учнів*. Прометей.
7. Вансалова, Е. (2008). Розсуваємо межі естетичної освіти. *Мистецтво*, (2), 28.
8. Глухенька, К. (2004). Пошуки неповторної краси. *Образотворче мистецтво*, (3), 23-25.
9. Дем'янчук, О. С. (2002). *Естетичне виховання*. Знання.
10. Джола, Д. М. (1989). *Теорія і методика естетичного виховання школярів*. Знання.
11. Естетика: словник. (1989). (А. А. Беляєв та ін., Ред.). Політвидав.
12. Кондратенко, Г. (2007). Естетичне світосприйняття підлітків: сутність, особливості, розвиток. *Вісник Львівського університету. Серія: Педагогіка*, 51.
13. Кушаєва, Н. А. (1986). *Основи естетичного виховання*. Просвітництво.
14. Лихачов, Б. Т. (1985). *Теорія виховання школярів: навчальний посібник*. Просвітництво.

REFERENCES

1. Aleksakhin, N. (2008). Oznaiomlennnia z kulturoiu koloru na zaniattiakh z obrazotvorchoho mystetstva. *Doshkilne vykhovannia*, (3), 23.
2. Anisimova, L. (2016). Vykhovannia estetychnoi kultury u shkoliariv na osnovi spivvidnoshennia modeli i oryhinalu. *Molodyi uchenyi*, (7.6), 10.
3. Apanasenko, O., & Potomkin, A. (2005). *Metodychnyi aspekt tvorchoho vykhovannia shkoliariv: metodychnyi posibnyk*. Vyd. BDPU.
4. Arinina, N. (2005). *Aktualni problemy estetychnoho vykhovannia*. Volodymyr.

5. Bekh, I., & Chorna, K. (2007). Natsionalna prohrama vykhovannia ditei ta uchnivskoi molodi Ukrainy. *Svit vykhovannia*, 1(20), 23-34.
6. Borysov, H. (1989). *Mystetstvo yak estetychnyi rozvytok uchniv*. Prometei.
7. Vansalova, E. (2008). *Rozsuvaiemo mezhi estetychnoi osvity*. *Mystetstvo*, (2), 28.
8. Hlukhenka, K. (2004). *Poshuky nepovtornoï krasy*. *Obrazotvorche mystetstvo*, (3), 23-25.
9. Demianchuk, O. S. (2002). *Estetychne vykhovannia*. *Znannia*.
10. Dzhola, D. M. (1989). *Teoriia i metodyka estetychnoho vykhovannia shkoliariv*. *Znannia*.
11. *Estetyka: slovnyk*. (1989). (A. A. Bieliaiev ta in., Red.). Polityvydav.
12. Kondratenko, H. (2007). Estetychne svitospryiniattia pidlitkiv: sutnist, osoblyvosti, rozvytok. *Visnyk Lvivskoho universytetu*. Serii: Pedagogika, 51.
13. Kushaieva, N. A. (1986). *Osnovy estetychnoho vykhovannia*. Prosvitnytstvo.
14. Lykhachov, B. T. (1985). *Teoriia vykhovannia shkoliariv: navchalnyi posibnyk*. Prosvitnytstvo.

Tetyana Svystunova,

first-class art teacher,

senior teacher at Izmail Gymnasium No. 11 with primary school Izmail,

Odessa Region, Ukraine

AESTHETIC EDUCATION OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS USING THE MEANS OF FINE ARTS

Abstract. *The relevance of the topic – in the modern world, which is rapidly moving forward, when the spiritual and moral revival of the entire society is taking place, art plays an important role in almost all processes. A comprehensively developed personality is extremely sensitive to beauty, harmony, nobility. And with its activities it seeks to affirm them. It is on the formation of such qualities of the personality that aesthetic education is focused. Thanks to fine arts, our new generation develops a sense of beauty, the ability to appreciate the beauty of man, nature, surrounding reality, and aesthetic taste. Nowadays, art surrounds us everywhere, so it is important to teach and educate children using works of art not only in fine art lessons, but also in music lessons, Ukrainian and foreign literature, the history of Ukraine, and world history. The use of art in teaching schoolchildren contributes to the development of emotional-figurative, artistic-cognitive activity, develops interest in the culture, traditions, and rituals of the Ukrainian people and other peoples of the world. Artistic impressions, especially in childhood, are very strong, they remain in memory for a lifetime. From early childhood, children need to see beauty in their surroundings. Therefore, it is important to teach children to see the beauty around them, to notice the beauty in the world, in everyday life, to teach them the ability to enjoy all the beauty that is in life. Aesthetic education of secondary school students (grades 5-9) through the means of fine arts is not sufficiently developed in modern schools, the relevance and practical significance of this study led to the choice of the topic: «Aesthetic education through the means of fine arts». The task of my work is to develop pedagogical conditions for the aesthetic education of children through the means of fine arts. To involve children in artistic culture, thereby expanding knowledge of the history of art. One of the main tasks is to prove that aesthetic education plays an important role in life. Thanks to aesthetic education, it is possible to form and cultivate the following qualities in a person: aesthetic consciousness, the ability to perceive and transform reality according to the laws of beauty in all spheres of activity, humanistic qualities, the ability to feel and understand beauty, to live according to its laws, aesthetic feelings, tastes, ideals, the ability to derive pleasure from perceiving beauty in the surrounding reality and art, the need and ability to create beauty in life and art based on the development of one's own creative abilities, to master knowledge and practical skills in a certain type of art.*

Keywords: *spiritual and moral revival, aesthetic education, sense of beauty, aesthetic taste, aesthetic ideal, aesthetic feelings, aesthetic consciousness.*

*Дата першого надходження статті до видання 02.11.2025
Дата прийняття статті до друку після рецензування 12.11.2025*